

DR manipulerer ikke

2008-10-10

Chefredaktør Kristian Lund tager på alle punkter fejl i sin kritik af tv-dokumentaren 'Når lægen ved bedst' – om Rigshospitalets behandling af lungehindekræft

I sin [leder i Dagens Medicin nr. 29/08](#) råber Kristian Lund med sine lungers fulde kraft: DR manipulerer med sundheden. Med henvisning til DR Dokumentar-programmet 'Når lægen ved bedst', der handler om behandlingen af patienter med lungehindekræft.

Det forbløffende er, at chefredaktøren anerkender ikke at kunne finde en eneste fejl i programmet. Alligevel når han frem til den fejlagtige konklusion, at DR har manipuleret med sandheden og kalder dokumentaren for onskabsfuld. Lad os tage chefredaktørens pointer en for en – og holde dem op mod kendsgerningerne i dokumentarprogrammet.

Ifølge Kristian Lund har DR intet belæg for at påstå, at Alimta er bedre end Vinorelbine. Nej, og det gør DR heller ikke. Hvad DR ikke bare påstår – for det er ikke en påstand, men en kendsgerning – er, at Alimta er den eneste godkendte behandling. Alimta er det eneste produkt, der er testet i sammenlignende fase III-forsøg. Derfor er det godkendt af Lægemiddelstyrelsen, og derfor er det anerkendt som det bedst dokumenterede stof i stort set samtlige guidelines for behandling af lungehindekræft i Europa og USA siden 2004. Vinorelbine bliver slet ikke nævnt i mange af disse guidelines – for det har aldrig undergået sådanne kontrollerede forsøg. Det er på den baggrund, at flere af Jens Benn Sørensens udenlandske kolleger i udsendelsen rejser kritik af den danske praksis.

Jens Benn Sørensen oplyser, at tilrettelæggeren har sønderklippet de udenlandske eksperter, som i programmet kritiserer hans behandling. Det er forkert. Eksperterne har over for DR Dokumentar fastholdt deres deltagelse i programmet og deres kritik af behandlingen.

Det er dokumentarprogrammets præmis og kritiske tilgang, at patienten ikke bliver informeret om dette faktum. Og dermed ikke får et reelt valg.

Rigshospitalet mener – på baggrund af et fase II-forsøg – at kunne konkludere, at Vinorelbine er et lige så virksomt middel som Alimta. Den påstand kan Rigshospitalet imidlertid ikke føre dokumentation for. Det er ikke videnskabeligt bevist – det er et gæt. Men at Rigshospitalet ikke informerer forsøgspatienterne om det eneste godkendte middel, er ikke bare kritisabelt. Det er også ulovligt.

Afsløringen af den manglende information til patienterne om Alimta har nu ført til, at Rigshospitalet er blevet bedt om at gå forsøgsprotokollerne igennem flere år tilbage. Hvordan chefredaktøren for Dagens Medicin kan kalde det for en manipulation, er en gåde.

Så er der det forhold, at medicinalfirmaet Pierre Fabré har betalt 90.000 kroner til fase II-forsøget med Vinorelbine på Rigshospitalet. At medicinalfirmaer sponsorerer forsøg, er helt normalt – som Kristian Lund skriver. Det er til gengæld forhåbentlig alt andet end normalt, at lægerne ikke oplyser om forholdet til Videnskabsetisk Komité og Lægemiddelstyrelsen. For det skal lægerne. Også dette er et faktum. Jens Benn Sørensen har heller ikke over for sine egne patienter fortalt, at det forsøg, de deltager i, er betalt af producenten.

DR Dokumentar søgte igennem mange måneder aktindsigt for at få svar på det simple spørgsmål, om forsøgene var betalt af producenten. DR fik afslag i flere omgange. Først fem måneder senere blev aktindsigten bevilget af Rigshospitalet – en oplysning, der ellers er omfattet loven om aktindsigt.

Spørgsmålet er, hvorfor Jens Benn Sørensen ikke informerede Videnskabsetisk Komité og sine egne patienter om forholdet. DR har gentagne gange forsøgt at få en forklaring fra kræftlægen – uden held. Dagens Medicin får derimod bevilget et interview – og her forklarer lægen, at der var tale om manglende opmærksomhed fra hans side. Dagens Medicin undlader at følge op med et simpelt og relevant spørgsmål – for samtidig med, at den mangelfulde opmærksomhed indfandt sig, så var Jens Benn Sørensen og Rigshospitalet i gang med at rekruttere nye patienter til forsøget. Heller ikke her fremgår det af den skriftlige patientinformation, at de har fået oplysningen – ingen af de patienter, DR har talt med, har fået oplysningen.

I interviewet med Jens Benn Sørensen kritiserer han optagelserne af patienten Susan Pedersen. Ifølge ham er

optagelserne uetiske og misvisende, fordi de angiveligt skal vise, at Susan er ved at dø, fordi hun ikke fik Alimta. Jens Benn Sørensen kan hverken konkludere, hvorvidt det var gået Susan værre eller bedre, hvis hun havde fået Alimta.

Susan Pedersen understreger selv pointen i programmet:

»Det ku' godt være jeg havde været opereret på Alimta-behandlingen, mens jeg ikke ku på denne her (Vinorelbine, red.). Det er jo det, jeg ikke ved. Og det er jo forfærdeligt at tænke på«.

Dagens Medicin angriber fejlagtigt DR for uetisk journalistik. Så meget mere tankevækkende er det, at avisen ikke selv foretager et minimum af research. Et par eksempler:

I interviewet med Jens Benn Sørensen oplyser lægen, at tilrettelæggeren har sønderklippet de udenlandske eksperter, som i programmet kritiserer hans behandling. Det er forkert. Eksperterne har over for DR Dokumentar fastholdt deres deltagelse i programmet og deres kritik af behandlingen. Hvorfor har Dagens Medicin ikke selv kontaktet de pågældende læger?

Jens Benn Sørensen kritiserer, at DR har interviewet døende patienter og kalder det uetisk. Hvorfor har Dagens Medicin ikke selv kontaktet de pågældende patienter – hvis der er nogen, der har ret til at udtale sig, må det vel være patienterne? Det er dem, der blev frataget muligheden for at vælge den eneste godkendte medicin. Et valg, de altså ikke fik.

DR Dokumentar har hverken manipuleret med sundheden eller med sandheden. Til gengæld er Dagens Medicins dækning af sagen dybt problematisk. Jens Benn Sørensen kommer med en lang række angreb, som DR på intet tidspunkt er blevet forelagt. I en kampagne, hvor bladet så massivt angriber DR Dokumentars arbejde, er det naturligvis iøjnefaldende, at Dagens Medicin håndterer det fundamentale inden for journalistikken så fejlagtigt og usikkert.

Mette Frisk, tilrettelægger, DR Dokumentar og Søren Slumstrup, projektleder, DR Dokumentar

Dagens Medicin svarer:

Dagens Medicin fastholder i et og alt sine pointer fra lederen og dækning af sagen om DR Dokumentar-programmet 'Når lægen ved bedst'. Journalisterne bag programmet var ikke sandhedssøgende – de var sensationshungrende. De gik efter manden, ikke efter sagen. Deres journalistiske metoder er ikke etisk forsvarlige.

Desværre kom DR i processen med at finde de størst mulige skader, journalister kan påføre en læge, til at underprioritere en virkelig historie, nemlig at Rigshospitalet ikke informerer sine patienter ordentligt om den behandling, de skal igennem. Den kritik er nemlig berettiget, og den er vigtig – den betones bare ikke synderligt i udsendelsen. Det er også berettiget at klandre Jens Benn Sørensen for, at han ikke har oplyst, at han har fået støtte af producenten bag Vinorelbine. De to pointer er der dækning for, og det bestrider Dagens Medicin ikke.

Men det forandrer ikke, at dette program går ensidigt efter læge Jens Benn Sørensens strube, og at det sker på et udokumenteret grundlag, hvilket fremgår af udtalelserne fra overlæge ved Lægemiddelstyrelsen, Jens Ersbøll. Han har udførligt forklaret DR's journalister, at det er uden betydning, at Alimta er godkendt. Det gør ikke Alimta til en bedre behandling end Vinorelbine. Disse udtalelser, som også blev givet til kamera, fravalgte redaktionen bag programmet, og det er det ultimative bevis for, at DR's journalister ikke er optaget af sandheden – kun af sensationen. Hvorfor forholder Mette Frisk og Søren Slumstrup sig ikke til Dagens Medicins kritik af dette fravalg? Det er trods alt en hovedpointe i kritikken. Er det, fordi de ikke kan forklare deres prioriteringer?

De to DR-folk magter heller ikke at forklare et andet kritikpunkt, nemlig hvorfor de har gjort en svensk kræftlæge til hovedvidne i sagen mod Jens Benn Sørensen uden at nævne, at han er på lønningslisten hos konkurrenten. Relationerne til industrien bliver brugt til at undergrave den danske læges troværdighed (og det er ikke nødvendigvis berettiget), hvorimod den svenske læge klarer frisag.

Dertil kommer kritikken af Mette Frisks ekstremt aggressive forsøg på få en pressesky læge i tale foran Rigshospitalets bygning. Hun jagter ham sammen med et kamerahold. Er det sådan, man skal behandle mennesker, man nærmest anklager for at være mordere? Tænk hvis domstolene gjorde tingene på samme måde, når de skulle indsamle materiale til en domfældelse. DR synes åbenbart, at det er i orden.

Vi vil gerne medgive, at Dagens Medicin gav Jens Benn Sørensen adgang til at tale ud på egne præmisser i avisens spalter – det syntes vi, at man skylder ham efter den tilsvining, DR har udsat ham for.

Men vi fastholder, at DR manipulerer med virkeligheden. Den stil fortsættes så i dette svar, som altså end ikke beskæftiger sig med hovedpunkterne i kritikken.

Kristian Lund, chefredaktør.

Fler artiklar

- ▶ [Kirurg åbner privathospital på havnen i Århus](#)

- ▶ [Alf Georg Paus](#)

- ▶ [Sønderjylland mangler ledende overlæger](#)

- ▶ [Lavtuddannede med brystkræft får ringere behandling](#)

- ▶ [Elektroniske cigaretter er ulovlige](#)

Dagens Medicin

Christian IX's Gade 5, 2. sal
Postbox 194
1006 København K

dm@dagensmedicin.dk

Tlf:3332 4400

Fax:3318 8666

[Øvrig kontaktinformation](#)

© Dagens Medicin

Alle rettigheder til tekst og billeder tilhører Dagens Medicin og respektive ophavsmænd.

Dagens Medicin henvender sig til ansatte i sundhedssektoren